GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacţiunea şi administraţiunea: Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22. „Gazeta“ iese Mercurea, Vinerea şi Duminecă.
Preţulŭ abonamentului: Pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Ţeri esterne pe şése luni 14 fr., pe anŭ 28 franci.

Anulŭ XLVII.

Sĕ prenumeră: la poştele c. şi r. şi pe la dd. corespondenţi.
Anunciurile: una serie garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiăcare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 30. Duminecă 11 (23) Marţiu 1884.

„Corespondinţii Politice“, — organŭ alŭ ministeriului de esterne din Viena — dela 17 Marte a. c. i se scrie din Budapesta: „D. ministru Tisza a avutŭ de mai înainte cu- „noscinţă de noulŭ programŭ alŭ Românilorŭ „(din consorţiulŭ frăţietăţii. — Red. Gaz.) şi a „fostŭ pe deplinŭ mulţumitŭ cu elŭ. Cu tóte „aceste înse d. Tisza **a respinsŭ punctulŭ pri- „vitorŭ la legea electorală în Transilvania,** „cum şi cererea Românilorŭ de a le cedá mai multe „cercuri electorale. D. Tisza nu voiesce a „face din cestiuni politice şi de „domeniulŭ dreptului publicŭ ob- „iectulŭ unorŭ precupeţii. Românii „(din consorţiulŭ Roman-Gall — Red. Gaz.) „numai de aceea s'au alipitŭ lângă partida „guvernamentală fiindŭ-că acésta nu se închină „şovinismului nelegitimŭ, ci ţinêndŭ necondiţi- „onatŭ la idea de statŭ, voesce a fi dréptă cu „tóte naţionalităţile. (?! — Red. „G. Tr.“)

„Pester Lloyd“, organulŭ guvernului unguresců, dela 16 Marte scrie cu privire la „programa“ ómenilorŭ frăţietăţii: „Ceea ce **nu „se póte discutá** este punctulŭ, care tractézá „despre aceea, ca sĕ se schimbe **legea elec- „torală din Transilvania.** Ori-ce esperimentŭ „în acéstă direcţiune e inadmisibilŭ. Interesulŭ „de viaţă alŭ statului ungarŭ şi alŭ naţiunei „maghiare este condiţionatŭ de domnirea spiri- „tului (unguresců — Red. Gaz.) asupra volumului „(românescŭ — Red. Gaz.) şi ori-ce încercare „de a alterá acéstă stare ar fi unŭ atentatŭ „comisŭ în contra unităţii naţionale şi a ideei „de statŭ unitarŭ. Prin urmare c'unŭ postulatŭ, „a căruia realisare ar aduce lucrulŭ acolo, ca „poporaţiunea maghiară a Transilvaniei sĕ fie „condemnată la unŭ rolŭ secundarŭ politicŭ, „nu putemŭ pactá nici atunci décă e formulatŭ „de către o „partidă“ română supusă guver- „nului.“...

„Nemzet“, marele organŭ alŭ d-lui Tisza, séu cum se mai numesce alŭ partidei liberale maghiare din 16 Marte a. c. dice: „Ideea de „statŭ ungarŭ (cu alte cuvinte ideea maghiari- „sării. — Red. „Gaz. Trans.“) triumféză... Do- „védă pentru acésta este şi conferinţa română „(a consorţiului Roman-Gall. — Red. „Gaz.“) „dela Pesta. Aderenţii visurilorŭ absurde (apĕ- „rătorii drepturilorŭ poporului românŭ — Red. „Gaz.) sunt totŭ mai multŭ strîmtoraţi (?!) „şi adi séu mâne vorŭ dispare din munţii ro- „mantici ai Transilvaniei (?). ..... Naţionali- „tăţile décă voiescŭ sĕ esercite „drepturi politice, trebue sĕ se „contopéscă cu partidele maghiare „şi sĕ se feréscă de a proclamá la alegeri „candidaţi proprii naţionali, căci „numai aşa potŭ câştigá încrederea celorŭ dela „putere“.

Braşovŭ 11 Marţiu st. v.

Cutezanţa adversarilorŭ noştri trece peste tóte marginele. Se vede că sunt aprópe de cădere, căci şi-au pierdutŭ minţile. Câteva persóne, unŭ prelatŭ care a părăsitŭ turma sa, vre-o duoi trei funcţiunari în activitate şi neactivitate şi vreo duoi trei deputaţi se adună la Pesta şi hotărescŭ că vorŭ persevera a fi şi în viitorŭ slugile cele mai plecate ale d-lui Tisza — şi acestŭ evenementŭ, care într'unŭ statŭ cu stări regulate şi sănătóse ar provocá numai rîsulŭ generalŭ, este salutatŭ de tótă presa guvernamentală maghiară cu-o bucuriă nebună, ca şi cândŭ ţéra ar fi reportatŭ o mare victoriă.

Accentuămŭ încă odată că persónele, cari şi-au datŭ rendez-vous în sala dela „Jägerhorn“ din Pesta, ca se facă o demonstraţiă pentru d. Tisza, sunt totŭ de acele, cari şi mai înainte numai prin aceea s'au distinsŭ, că au întorsŭ mantaua totdéuna după vêntŭ şi au desvoltatŭ unŭ servilismŭ, care le-a creatŭ unŭ renume fórte dubiu şi nefavorabilŭ în sînulŭ poporului românŭ. Este dér o anomaliă din cele mai surprindĕtóre cândŭ guvernulŭ unui statŭ cu 15 milióne locuitori, între cari trei milióne Români, face din demonstraţiunea comandată a unorŭ astfelŭ de persóne o causă celebră nu numai faţă de poporaţiunea din întru, ci şi faţă de străinătate.

Ce ar dice Anglesii décă cabinetulŭ Gladstone ar arangiá unŭ pronunciamentŭ în favórea politicei sale cu câţiva irlandezi, cari totdéuna au statŭ în serviciulŭ lui şi nu representă decâtŭ servilismulŭ şi lipsa lorŭ de principii? Las' că Gladstone nu este d-lŭ Tisza, ca se tracteze cu asemeni fiinţe de-o esistenţă efemeră, dér chiar se-o facă, credemŭ, că ar fi suflatŭ dela postulŭ sĕu de puterea hohotelorŭ, cu cari ar întêmpiná poporaţiunea anglesă o astfeliu de încercare ridicală.

Ungurilorŭ le place a se asemĕná cu Anglesii şi a se lăudá, că constituţia lorŭ e cea mai vechiă în Europa după cea anglesă, dér numai singurŭ casulŭ cu consorţiulŭ Roman-Gall e de ajunsŭ spre a ne arătá, că deosebirea între aceste duoe popóre este în tóte privinţele ca ceriulŭ şi pămentŭ şi că principiele constituţiunale, de cari se conduce adi cea mai mare parte a naţiei maghiare, nu plătescŭ nici o para chióră.

Inţelegemŭ ca guvernulŭ unui statŭ constituţiunalŭ sĕ se bucure cândŭ i-a succesŭ a înfrânge o oposiţiune care l'a împiedecatŭ în mersulŭ sĕu, dér ori ce omŭ cu mintea sănătósă trebue sĕ se mire vedêndŭ copilărescile capriole ce le facŭ organele d-lui Tisza, de bucuriă, că a succesŭ maiestrului lorŭ de a sparge o uşă deschisă, aranjândŭ o comediă cu nisce ómeni, cari de cândŭ hĕulŭ au statŭ totdéuna în serviciulŭ celorŭ dela putere.

Ce sensŭ póte avé esclamarea diarului „Nemzet“, că idea de statŭ maghiarŭ a triumfatŭ pentru că consorţiulŭ Roman-Gall a primitŭ o programă ce i-a dictat'o d. Tisza? In ce stă triumfulŭ pretinsŭ? Ce oposiţiune a făcutŭ acelŭ consorţiu mai înainte guvernului ca se vină acuma şi se-şi plece capulŭ? Care e causa bucuriei ce-o manifestă adi foile tisaiste din acelŭ incidentŭ? Ori dóră cele 40—50 de persóne vĕdute au la spate totŭ atâtea sute de aderenţi nevĕduţi în talarŭ şi în fracŭ? Au vĕdutŭ póte cei dela „Nemzet“ reversurile lorŭ pe masa de scrisŭ a d-lui Tisza? De ce nu le dau atunci pe faţă ca se scimŭ pe toţi câţi s'au vêndutŭ?

Mai curêndŭ ne vine a crede, că foile guvernului prin strigătele lorŭ nebunesci de veseliă vorŭ se acopere fiasculŭ cumplitŭ ce l'a făcutŭ acţiunea de înfrăţire pusă în scenă de mai mulţi ani încóce.

Prin aceea că facŭ atâta valmă d'intr'unŭ lucru de nimicŭ cei dela guvernŭ dovedescŭ numai slăbiciunea şi încapacitatea lorŭ. Ei alarméză pe bietulŭ poporŭ maghiarŭ cu sciri despre triumfuri false, ca se-şi mai reinoéscă puţinŭ popularitatea feştelită.

Organulŭ d-lui Tisza merge în cutezarea sa până a proclamá contopirea naţionalităţilorŭ în partidele maghiare, disputându-ne chiar îndreptăţirea de a avé representanţi proprii naţionali. După logica despotismului unguresců noi Românii n'avemŭ lipsă nici de lege electorală nici de drepturi electorale, căci partidele maghiare îngrijescŭ pentru noi. Cu ómeni ca cei dela „Nemzet“ nu mai putemŭ stá de vorbă. Singurulŭ respunsŭ ce-lŭ merită este: In balamucŭ cu ei!

Unŭ actŭ generosŭ.

Cetitorii noştri îşi vorŭ aduce aminte de promisiunea solemnelă, ce a făcut'o episcopulŭ Mihailŭ Pavelŭ din Oradea-mare în sinodulŭ diecesanŭ, că va sprijini din tóte puterile sale gimnasiulŭ românŭ din Beiuşŭ, a căruia esistenţă erá, precum scimŭ, fórte ameninţată. Vrednicului păstorŭ sufletescŭ şi-a ţinutŭ cuvêntulŭ şi astădi aflămŭ, că în diua de 7 Marte Pré Sânţia Sa a depusŭ suma de cinci-deci de mii florini ca fundaţiune pentru acelŭ gimnasiu.

Cu câtŭ o faptă urmăresce unŭ scopŭ mai nobilŭ şi mai însemnatŭ, cu atâtŭ mai mare trebue sĕ fie şi stima şi recunoscinţa faţă de acela, căruia i se datoresce. Felicitămŭ pe Pré Sânţia Sa episcopulŭ Pavelŭ pentru acéstă generósă faptă, menită de a contribuí la redicarea némului românŭ prin cultură. Fie ca ea sĕ aducă ródele dorite de Pré Sânţia Sa şi de toţi Românii binesêmţitori!

„Nemzet“ despre cestiunea de naţionalitate.

Organulŭ guvernului scrie în numerulŭ sĕu dela 16 l. c. următórele:

„Nu credemŭ, că o cestiune de naţionalitate se va amestecá în luptele electorale. Rĕmâne gloria partidei liberale şi a guvernului, că, de cândŭ se află în fruntea ţĕrii, ideea de statŭ ungurésca nu numai n'a perdutŭ din terêmŭ, dér a câştigatŭ terêmŭ totŭ mai multŭ. Nu numai că ea n'a mai slăbitŭ, ci s'a mai întăritŭ. Triumfândŭ a întratŭ în ţinuturile naţionalităţilorŭ; nu numai la unŭ punctŭ şi-a ziditŭ o fortăréţă puternică, de unde îşi póte continuá cuceririle sale. Sĕ ne aducemŭ aminte numai de starea, în care sĕ afla ţéra în privinţa naţionalităţilorŭ, cândŭ a primit'o guvernulŭ liberalŭ. Atunci încă domniá grozavŭ agitaţiunea naţionalităţilorŭ. Tare crescuse créta propagandei daco-romane, sêrbesci şi panslavistice. Despre aceea nici că mai vorbimŭ, că mijlócele de comunicare formau unŭ statŭ în statŭ.

In Ardélŭ mai erau privilegiile Saşilorŭ, ale Sachsenlandului. In partea meridională a Ungariei lucrá Omladina. In comitatele slovăcesci se lăţise panslavismulŭ, dincolo de Délulŭ-mare erau pronunciamentele Românilorŭ. N'au trecutŭ cinci ani şi tóte acestea s'au schimbatŭ mare parte. Este unŭ resultatŭ mai micŭ, că mijlócele de comunicaţiune s'au maghiarisatŭ, unŭ mai mare, că castelele cele vechi ale particularismului săsescŭ s'au dărîmatu, celŭ mai mare, că cestiunea sêrbéscă a încetatŭ de a mai esistá, că panslavismulŭ şi-a întreruptŭ celŭ puţinŭ în parte lucrarea sa subminătóre, că daco-românismulŭ ajunsŭ acolo, că partea cea mai mare, mai înţeléptă şi mai cultă dintre concetăţenii români mai fără esceptiune l'au condemnatŭ. Şi conferinţa din Budapesta este o dovadă pentru acésta, déră totdeodata şi dovadă aceea, că esistă şi o presă patriotică română şi acésta presă are cetitori în poporulŭ românescŭ. Partisanii visurilorŭ absurde se reducŭ totŭ mai multŭ la unŭ terêmŭ mai restrînsŭ şi adi séu mâne vorŭ dispăré din

munțiĭ românescĭ ai Ardélului *), ca acolo sĕ vină în loculŭ agitațiunilorŭ și alŭ discordiĭ concordia și frățietatea. **)

Și partida liberală și guvernulŭ n'au dobênditŭ aceste resultate prin mijlóce violente și prin illegalitățĭ ***) Din contra au dobênditŭ prin aceea, că totŭdéuna au statŭ pe terêmulŭ legalŭ, dér pe terêmulŭ acesta a doveditŭ puterea statului ungurescŭ. Totŭ ce a contravenitŭ legiĭ, a prigonitŭ fără crutare. Ideea de statŭ ungurescŭ au afirmat'o în administrațiune, justiția, înstrucțiune, pretutindenea, încâtŭ a cerutŭ interesulŭ acesteĭ ideĭ supreme și încâtŭ a concesŭ legea.****) Naționalitățile, séu partea precumpănitóre din ele și negreșitŭ ceĭ maĭ pricepuțĭ au înțelesŭ, că lupta, care este îndreptată în contra ideiĭ de statŭ și nu se află pe terenŭ legalŭ nu duce la nicĭ unŭ resultatŭ și că ea nu strică statuluĭ ungarŭ, ci naționalitățilorŭ înseșĭ.

Le strică prin aceea, că décă se despartŭ de națiunea maghiară, nu potŭ luá parte împreună cu acésta la progresŭ și desvoltare. Décă se vorŭ alipí înse de națiunea maghiară, eĭ nu numaĭ că vorŭ avé partea sarcinelorŭ ce le pórtă, ci se vorŭ bucurá și de bunătățile, carĭ se cuvinŭ poporuluĭ contribuentŭ în integritatea luĭ. Stagnațiunea nu póte înaintá nicĭ statele, nicĭ naționalitățile, nicĭ individiĭ.

Acésta au recunoscut'o celebritățile Românilorŭ; a recunoscut'o maioritatea naționalitățiĭ române. *****) Au recunoscut'o maĭ înainte încă Sêrbiĭ. Intre Slovacĭ înse agitațiunea nu s'a pututŭ lățí nicĭodată așa ca eĭ se-șĭ fi alesŭ o țintă deosebită de aceea a națiuneĭ maghiare. In viitorŭ încă și maĭ puținŭ ca în trecutŭ vorŭ puté înfluința naționalitățile asupra alegerilorŭ, orĭ că îșĭ vorŭ esercitá orĭ se vorŭ absține dela drepturile lorŭ constituțiunale. Trebue sĕ se ferescă înse în orĭ ce casŭ de a pune candidațĭ deosebițĭ. O partidă o naționalitățilorŭ n'au pututŭ și nu vorŭ puté formá. Și ele nicĭ nu au unŭ asemenea scopŭ. (Auḑi fariseulŭ! Red. Gaz.) Spre a face ca încrederea reciprocă sĕ fie cu atâtŭ maĭ perfectă, trebue înse sĕ evite chiar de a pune candidațĭ proprii naționalĭ. Eĭ trebue, décă voiescŭ se esercite drepturĭ politice sĕ se înșire în cadrulŭ partidelorŭ esistente. Sunt destule partide, potŭ prin urmare alege. Orĭ-ce contrarietățĭ ar esistá între aceste partide, una este neîndoiosŭ, că tóte îșĭ au rădăcina în pamêntulŭ patrieĭ și sunt pĕtrunse de idea de statŭ ungară. Naționalitățile tocmaĭ pentru aceea trebue sĕ se alăture la una din partidele parlamentare, căcĭ chiar prin acésta alipire dovedescŭ că voiescŭ sĕ se grupeze și împrejurulŭ stégului ideeĭ de statŭ ungare...

Numaĭ pe terêmulŭ legalŭ póte sĕ esiste o atingere între naționalitățĭ și partidele parlamentare. Numaĭ idea de statŭ ungară póte pune capĕtŭ agitațiunilorŭ. Naționalitățile trebue sĕ fie petrunse totŭ maĭ multŭ de aceea că numaĭ în cadrulŭ constituțiuneĭ esistente potŭ fi fericite, potŭ se-șĭ realiseze interesele loru culturale și economice. Dér acésta presupune deplina recunóscere a ideiĭ de statŭ ungare, primirea tĕrêmuluĭ constituționalŭ. Și décă la viitórele alegerĭ și acele elemente ale naționalitățilorŭ, carĭ au fostŭ pănă acum pasive și ostile statuluĭ ungarŭ, vorŭ dá testimoniu despre acésta, vomŭ stá față cu unŭ faptŭ îmbucurătorŭ, a căruia urmărĭ vorŭ fi fórte împortante și pentru viitorŭ."

---

*) Adevĕratŭ, că aḑĭ séu mâne vorŭ dispăré cu totulŭ ilusiunile frățietățiĭ din Budapesta și se vorŭ trezí odată din târbăcélă și ameṭélă, ceĭ ce unŭ momentŭ au fostŭ ademenițĭ cu vorbe slabe si ceea ce astăḑĭ i sĕ pare foiĭ celeĭ maĭ șoviniște unŭ visŭ absurdŭ, va deveni o pură realitate. — Red.

**) Nicĭodată pe drumulŭ, pe care a apucatŭ presa guvernamentală nu va veni frățietatea și concordia între Românĭ și între Ungurĭ, apoĭ cine agitéză și lucréză maĭ multŭ pentru spargerea frățietățiĭ ca tocmaĭ presa maghiară de tóte nuanțele și de tóte colorile. — Red.

***) Cinismŭ și farisĕismŭ maĭ mare, ca în acéstă afirmare nu ne putemŭ închipuí; ea ne aduce aminte de mărturisirea lupuluĭ, cândŭ erá sĕ móră. — Red.

****) Sêrmană lege ce-aĭ maĭ păcătuitŭ, că fariseiĭ te chiamă acum de mărturiă? — Red.

*****) De cândŭ cavaleriĭ frățietățiĭ au ajunsŭ a fi celebritățile Românilorŭ și a representá maioritatea poporuluĭ românŭ? Red.

Cronica evenemintelorŭ politice.

Pregătirile pentru primirea principeluĭ moștenitorŭ alŭ Austrieĭ în Bucurescĭ s'au și începutŭ. AA. LL. imperiale și regale vorŭ ocupá apartamentele Regineĭ. Camera japonesă va fi transformată în cameră de culcare și salonulŭ galbenŭ va serví de salonŭ de primire AA. LL. La gară se va face o strălucită primire auguștilorŭ călĕtorĭ, carĭ vinŭ cu-o suită compusă din 35 persóne.

Comisiunea micstă austro-română, însărcinată a studiá óre-carĭ articole din legea vămilorŭ, și-a terminatŭ lucrările, ḑice „Gazette de Roumanie". Membriĭ austriacĭ din acéstă comisiune au plecatŭ din Bucurescĭ.

Se telegraféză din Pesta ḑiaruluĭ „Le Temps": „Treĭ-ḑecĭ și șése anarchiștĭ au fostŭ arestațĭ în nóptea de 14 spre 15 Martie; se ḑice, că printre eĭ se află și membriĭ comitetuluĭ revoluționarŭ eșecutivŭ, organisațĭ acum de curêndŭ. „Anarchiștiĭ arestațĭ vorŭ fi espulsațĭ în patru-ḑecĭ și optŭ de óre. Făcêndu-se perchisițiunĭ domiciliare, poliția a pusŭ mâna pe maĭ multe broșurĭ socialiste și diferite îngrediențe chemice. După scrisorile gĕsite, tóte sforțările anarchiștilorŭ trebuiau șĕ fie îndreptate în contra agențilorŭ polițieĭ."

„Politische Correspondenz" anunță, că d. Kallay, ministru de finance alŭ imperiuluĭ, va visitá încă și véra asta provinciele Bosnia și Erzegovina.

Ministrulŭ președinte alŭ Franciei Jules Ferry crede că, cu luarea Băc-Ninhuluĭ afacerea Tonkinuluĭ s'a încheiatŭ. Nu maĭ e vorba acum de câtŭ de amĕnunte tehnice pentru întărirea posițiunilorŭ cucerite. E rêndulŭ Chinesilorŭ acum sĕ încépă negociările. Stăpânĭ pe deltă, Francesiĭ îșĭ potŭ urmărí scopurile în Tonkin fără a-șĭ perde răbdarea prin trăgănarea negocierilorŭ din partea Chineĭ. D'altmintrelea, nicĭ nu s'a făcutŭ vr'o încercare d'a începe tratările; însĕ Francia se află în fericita posițiune de a puté sĕ aștepte.

Se anunță din Madridŭ, cu data de 16 Marte, că generalulŭ Velarde și maĭ mulțĭ suptoficierĭ au fost arestațĭ sub înculparea, că au pronunțatŭ discursurĭ resvrătitóre în întrunirĭ clandestine.

„El Dia" și „la Iberia" anunță, că maĭ bine de treĭ-ḑecĭ din cele maĭ însemnate ḑiare din provinciă, ce aparținŭ opiniuneĭ liberale dinastice republicane, stângeĭ dinastice séu independente, au aderatŭ la manifestulŭ preseĭ madrilene, pe care ḑiarele conservatóre din partea lorŭ îlŭ califică de protestare facțiósă.

In ḑiua de 3 Martie s'a deschisŭ navigațiunea pe rîurile Bugŭ și Dnipru. Din Ociacoff în Nicolaeff trecŭ mereŭ nisce vase, carĭ încarcŭ tunurĭ de asediŭ.

Ultimile noutățĭ din Tonkin spunŭ, că generalulŭ Brière a ocupatŭ citadela Thai-Nguyen, ce se află la 57 kilometri spre nordŭ de Bac-Ninh și că s'a instalatŭ acolo. Generalulŭ Négrier a urmăritŭ trupele chinese pănă la jumĕtatea drumuluĭ dela Lang-Son, apoĭ s'a întorsŭ la Bac-Ninh cu colóna sa.

„Amenințarea pasiviștilorŭ."

Sub acestŭ titlu cetimŭ în „Ellenzék" din Clușiu Nr. 68 dela 20 Marte a. c. următórele:

„Gazeta Transilvanieĭ" a începutŭ deja a amenință. In nr. 26 se ocupă maĭ pe tóte paginile cu noĭ: Acéstă atențiune față de noĭ ne îndatoréză multŭ. Se ocupă cu noĭ de aceea, ca sĕ pótă loví încă și maĭ bine în domniĭ dela Pesta și dela Blașiu, despre carĭ amŭ fostŭ susținutŭ, că tacŭ. Unelte slabe sunt aceștia înaintea „Gazeteĭ" de aceea, pentru că sfătuiescŭ pe compatrioțiĭ lorŭ, ca sĕ se împace cu Maghiariĭ! Credŭ că sunt unelte slabe, căcĭ décă întréga națiune ar merge după eĭ, atuncĭ din ce ar trăí Gazeta? *)

Sĕ lăsămŭ însĕ acésta. Amŭ ḑisŭ, că „Gazeta" amenință. Ea ḑice: „Ellenzék" și cu toțĭ Ungurii vorŭ trebuí sĕ se convingă, că aḑĭ poporulŭ românŭ nu maĭ póte fi dusŭ de nasŭ de câțĭva episcopĭ și cu atâtŭ maĭ puținŭ de câțĭ-va funcționarĭ aĭ d-luĭ Tisza. Vomŭ avé ocasiune, ca sĕ le dovedimŭ tuturorŭ celorŭ, ce se îndoiescŭ în puterea nóstră națională, că poporulŭ românŭ n'a renunțatŭ și nu va renunțá nicĭodată la drepturile sale și că elŭ nu merge cu aceĭ episcopĭ, carĭ se degradă a fi agențĭ politicĭ aĭ d-luĭ Tisza, ci merge în mânia lorŭ cu „Gazeta" cu principiele eĭ s. c. l."

Acésta însémnă, că décă pasiviștiĭ au lucratŭ vreodată, acum tocmaĭ vorŭ lucrá cu perseveranță nihilistică pentru aceea, ca alegĕtoriĭ românĭ sĕ nu mérgă la alegerĭ. Vorŭ năpădi asupra cercurilorŭ electorale cu cuvêntulŭ, cu toba, cu popiĭ, cu dascăliĭ și cu totŭ feliulŭ de mijlóce, de carĭ se vorŭ puté folosi, spăriândŭ poporulŭ și întrebnințândŭ tótă înfluința lorŭ la fața loculuĭ, pentru ca alegĕtoriĭ sĕ remână acasă; astfelŭ apoĭ vorŭ dovedi că națiunea sunt eĭ și că dênșiĭ sunt în adevĕrŭ națiunea!

Și ce va fi atuncĭ?

Procurorulŭ regescŭ va arestá o mulțime de agențĭ politicĭ, de agitatorĭ, carĭ cu întimidărĭ vorŭ reține pe cetățeniĭ statuluĭ ungarŭ cu sêmțŭ constituționalŭ dela eserciṭiulŭ dreptuluĭ lorŭ de alegĕtorĭ, carĭ vorŭ ațîțá pe Românĭ în contra Maghiarilorŭ. Și de asta ne-ar păré rĕu!

Lucrarea pasivistă, ce se pune în perspectivă de către „Gazetă" provócă rĕsbunare de aceea, pentru că de pe acum auḑimŭ orațiunile agențilorŭ, ce se vorŭ respândi prin țéră; aceștia vorŭ vorbí astfeliu: „Românilorŭ! Nu alegețĭ! Maghiariĭ ne-au răpitŭ drepturile! Legile esistente ne omóră! Constituția maghiară nimicesce visurile marĭ ale națiuneĭ nóstre! Nu primimŭ constituțiunea maghiară. Afurisitŭ sĕ fie cu toțĭ urmașiĭ luĭ acela, care îșĭ va băgá votulŭ în urnă! care cere drepturĭ după constituțiunea maghiară."

Așa vorŭ vorbí aceĭ agențĭ. O asemenea ațîțare a unuĭ némŭ în contra celuilaltŭ, se ține de competența procuroruluĭ (érășĭ procurorulŭ!! Red. Gaz.) Vomŭ regretá tristele eveneminte; căcĭ vr'unulŭ séu doĭ martirĭ politicĭ vorŭ scóte la lumină fără îndoiélă alegerile.

Acésta nu va împiedecá, ca alegerile sĕ se facă, poporulŭ românŭ va fi representatŭ. (cum și prin cine? Red. Gaz.) Ce conducere fără capŭ a poporuluĭ! Tristŭ lucru maĭ este față de corónă acéstă oposițiune hotărîtă.

Orĭ dóră nu e așa? Coróna conchiamă parlamentulŭ. O parte a politicilorŭ românĭ rĕspunde: „Noĭ nu alegemŭ! Nu trămitemŭ deputațĭ la adunarea conchiamată de corónă, nu voimŭ sĕ fimŭ representațĭ!"

Ce este asta? Orĭ dóră nu e o lucrare diametralŭ opusă dorințelorŭ córoneĭ, intențiunilorŭ și bunăvoințeĭ eĭ? La Seghedinŭ se pronunță coróna, în acéstă cestiune dojenesce nepatriotismulŭ. Sunt politicĭ acestia? Eĭ facŭ demonstrațiunĭ contra acelora, cărora coróna le-a descoperitŭ nemulțămirea eĭ. Este acesta patriotismŭ? Este acésta politica lealĭ a poporuluĭ românŭ?

Nu și de o mie de orĭ nu! Cu acéstă politică poporulŭ românŭ nu va căștigá nicĭ măcarŭ o talpă de opincă, din contră rostogolindu-se în noroiulŭ îmoralitățiĭ politice îĭ stă înainte o sigură peire. Fie-vĕ milă de poporŭ și nu maĭ călărițĭ pe elŭ!"

*) Inregistrămŭ cu plăcere constatarea celorŭ dela „Ellenzék", că nația româna nu merge după acele unelte. — Red.

Clușiu în 18 Marțiu 1884.

Multŭ onorate D-le Redactore! In Nrulŭ 27 alŭ acestuĭ prețuitŭ ḑiarŭ a apărutŭ referitoriu la reconștituirea comitetuluĭ românŭ electoralŭ din Clușiu o corespondință subscrisă de unŭ „alegĕtoriu".

In corespondința aceea se ḑice între altele: „Cu plăcere constatezŭ, că Clușieniĭ toțĭ sunt aderențĭ aĭ programeĭ nóstre românescĭ din 1881, afară de domnulŭ protopresbiterŭ Vasile Roșescu, care cu argumente naive a vorbitŭ pentru programa foilorŭ Nr. 1 din Sibiu și Nr. 2 din Pesta, fără de a fi fostŭ luatŭ în considerare de cineva etc."

Deși principiile mele politice divergéză de ale domnuluĭ protopopŭ Roșescu, în interesulŭ adevĕruluĭ, provocatŭ fiindŭ din maĭ multe părțĭ, sum constrînsŭ a reflectá pe scurtŭ la constatarea de maĭ susŭ a pré stimatuluĭ „alegĕtoriu".

La conferința numită am participatŭ și eu ca ascultătorŭ, prin urmare am avutŭ fericirea a auḑí vorbirile unuia și altuia dintre alegĕtorĭ, aceea însĕ nicĭ cândŭ și nicĭ acolo n'am audit'o din gură Reverendisimuluĭ domnŭ protopopŭ Roșescu, că dênsulŭ nu-ĭ aderentŭ alŭ programeĭ naționale din 1881, ci din contră la orĭ-ce ocasiune, și la adunarea mentionată precise a accentuatŭ, că deși în principiu e activistŭ, dênsulŭ totdéuna a fostŭ și v'a fi solidarŭ, ce se maĭ întăresce prin împrejurarea, că și pănă acuma s'a absținutŭ dela alegerile dietale.

Iustus.

Convocare.

In înțelesulŭ apelului onorabilului comitetŭ electoralŭ permanentŭ alŭ partidei naționale române din Sibiu dto 10 Februariu a. c. avemŭ onóre a învită pe toți alegĕtorii românĭ din comitatulŭ Făgărașului la o conferință electorală, care se va ținé Vinerĭ în 4 Aprile 1884 st. n. 11 óre a. m. în Făgărașŭ în hotelulŭ „Paris“.

In deosebĭ sunt rugațĭ toți preoții, învĕțătorii, notarii, primarii comunalĭ c'unŭ cuvêntŭ toțĭ inteligenții românĭ din orașulŭ și comitatulŭ Făgărașului nu numai sĕ se înfățișeze, déră a îndemnă și pe alți alegĕtorĭ sĕ participe în numĕrŭ câtŭ se póte de imposantŭ la proiectata adunare electorală.

Națiunea română n'a avutŭ dela 1865 încóce niciodată mai mare lipsă de fi ei credincioșĭ decâtŭ în momentulŭ de fată. Decĭ e de doritŭ, ca nicĭ unŭ alegĕtorŭ românŭ sĕ nu absenteze dela conferința electorală din 4 Aprile.

Programa conferinții:

1. Constituirea clubului electoralŭ.
2. Alegerea sub-comitetelorŭ pentru ambele cercurĭ electorale.
3. Desbaterea altorŭ propunerĭ fată de alegerile viitóre.

Făgărașŭ, în 19 Marte 1884 st. n.

Comitetulŭ clubului alegĕtorilorŭ românĭ ai comitatului Făgărașului:

A. Micu m. p. președ. **I. Romanŭ** m. p. secret. **I. Duvlea** m. p. memb. com.

Academia Română.

Programa lucrărilorŭ sesiunii generale din anulŭ 1884.

1. Raportulŭ anualŭ alŭ secretarului generalŭ despre activitatea Academiei și a secțiunilorŭ în decursulŭ anului încetatŭ. (Art. 17 statute și art. 12 regulamentŭ).

2. Alegerea comisiunii pentru esaminarea lucrărilorŭ făcute de delegațiune în decursulŭ anului încetatŭ, — a comisiunii pentru cercetarea compturilorŭ din anulŭ încetatŭ, — și a comisiunii pentru combinarea budgetului pe anulŭ 1884—1885. (Art. 27 regulamentŭ).

3. Raportulŭ comisiunii însărcinate cu cercetarea cărțilorŭ întrate la concursŭ pentru premiulŭ Năsturelŭ Herescu de 4000 lei și Lazarŭ de 5000 lei.

4. Alegerea unei comisiunĭ pentru cercetarea colecțiunilorŭ de arii poporale române presentate la concursulŭ premiului Heliade-Rădulescu de 5000 lei.

5. Raportulŭ comisiunii însărcinate cu cercetarea lucrărilorŭ delegațiunii în decursulŭ anului 1883—1884. (Art. 27 regul.)

6. Raportulŭ asupra stării financiare a Academiei (Art. 7 lit. b. statute).

7. Primirea legatului făcutŭ Academiei de reposatulu D. Hagi-Vasile.

8. Determinarea subiectelorŭ de pusŭ la concursŭ pe anii viitorĭ (Art. 7. lit. a. statute).

9. Determinarea subiectului, ce este a se pune la concursulŭ premiului Eliade-Rădulescu de 5000 lei pentru anulŭ 1886. (Art. 95 regulamentŭ).

10. Modificarea articulului 36 din regulamentŭ.

11. Cestiunea ortografiei și a dicționarului.

12. Regularea nouelorŭ sume acordate de cameră pentru Academiă prin budgetulŭ ministeriului instrucțiunii publice și cultelorŭ pe anulŭ 1884—1885.

13. Alegerea comisiunii de 9 membri pentru cercetarea operatelorŭ, ce vorŭ întră la concursulŭ premiilorŭ anuale în anulŭ viitorŭ 1885. (Art. 7. lit. c. statute).

14. Alegerea unei comisiunĭ pentru a studiă manuscrisele, ce se vorŭ presentă la concursulŭ premiului Lazarŭ de 5000 lei pe anulŭ 1885, asupra subiectului: Studiŭ asupra agriculturei, industriei și comerciului în România.

15. Raportulŭ comisiunii bibliotecei.

16. Votarea regulamentului pentru biblioteca Academiei.

17. Formarea budgetului pe anulŭ 1884—1885. (Art. 7 lit. m. și Art. 40 statute).

18. Alegerĭ de membri onorarĭ și corespondențĭ.

19. Luarea dispozițiunilorŭ necesare pentru înstalarea publicațiunilorŭ și a bibliotecei Academiei.

20. Votulŭ asupra memoriilorŭ, ce sunt a se publică în anale pe anulŭ 1883—1884.

21. Disposițiunĭ pentru tipărirea manuscrisului d-lui Gr. G. Tocilescu „Țĕranulŭ românŭ“ premiatŭ de Academiă în sesiunea generală din 1882.

22. Disposițiunĭ pentru tipărirea psaltirii în versurĭ a mitropolitului Moldovei Dosofteiŭ.

23. Propunerĭ diverse din partea secțiunilorŭ.

24. Alegerea delegațiunii pe anulŭ viitorŭ 1884—1885 (Art. 7. lit. i. și Art. 15 statute).

25. Raportulŭ secretariului generalŭ asupra lucrărilorŭ sesiunii generale (Art. 12 regulamentŭ).

Diverse.

(**Societatea „Macedo-română“**) alŭ căreia scopŭ este desvoltarea culturală a Românilorŭ din provinciile turcescĭ, va ținé ḑilele acestea o întrunire în Bucurescĭ La acéstă întrunire va asistă și cunoscutulŭ luptătorŭ pentru drepturile Românilorŭ din Turcia, d. Apostolŭ Mărgăritŭ, care de cât-va timpŭ se găsesce în Bucurescĭ. Intre altele va fi vorba sĕ se editeze din nou ḑiarulŭ macedo-românŭ „Frăția întru Direptate,“

(**Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina.**) Mercurĭ în 29 Februariu (12 Marte) a. c. a ținutŭ în sala societății Armonia (otelu Moldavia) în Cernăuți prelegerea sa domnulŭ Calistratu Coca vorbindŭ despre Teoria Materialismului în consecințele ei practice.

(**Manevrele în Germania.**) O hotărîre a cabinetului militarŭ alu împĕratului Germaniei regulézā manevrele armateĭ în 1884, în modulŭ următorŭ: Corpulŭ alŭ 7-lea și alŭ 8-lea voru esecută nisce manevre, la carĭ va asistă împĕratulŭ. In corpulŭ 9-lea (Schleswing-Holstein) și 10-lea (Hanovera) brigadele de cavaleriă vorŭ fi întrunite în timpŭ de nuoĕ ḑile. Fie-care regimentŭ va avea patru escadróne și va fi întovărășitŭ d'o bateriă călărĕță. Oficerii de cavaleriă din corpulŭ 2 (Pomerania), 8 (Prusia renană), 9, 10, 11 (Hessă), 14 (Baden) și 15 (Alsația-Lorena) vorŭ esecută călĕtorii de instrucțiune analóge acelora, pe care ministerulŭ de resboiŭ le prescrisese în Francia, anulŭ trecutŭ. In sfĕrșitŭ, o mare manevră de asediu cu resboiŭ de mine, va întruni la Coblența în luna Augustŭ mai multe batalióne de pionerĭ.

(**Moda cânilorŭ.**) Elegantele din Parîsŭ s'ocupă cu mare interesŭ de cânii lorŭ favoriţĭ. A trecutŭ timpulŭ, cândŭ ele se mulțămiaŭ d'a-și îmbrăcă cânii cu micĭ paltóne séu blănĭ pentru a-i aperă în contra frigului; acum este vorba d'a-i îmbrăcă la modă și potrivitŭ tuturorŭ împregiurărilorŭ. Cânii vorŭ purtă o brățară la piciorulŭ stângŭ de dinainte ș'unŭ medalion la gâtŭ: colanulŭ Pompadour, colanulŭ Cébé de câtifea albastră, verde séu roșiă înodată între urechĭ. Li se mai dă voie sĕ pórte și colanulŭ de oficierŭ avêndŭ nodŭ de cravată. In serile de primire, ei vorŭ purtă legătură albă, cândŭ stăpâna lorŭ va fi în doliŭ, vorŭ avea gulerulŭ negru. Cândŭ sunt dușĭ la preimblare, vorŭ fi legațĭ c'un cordonŭ de mĕtase, avêndŭ aceeașĭ colóre ca și broderiile mantalelorŭ lorŭ, și terminându-se printr'unŭ belciugŭ d'argintŭ séu de aurŭ.

Notițe bibliografice.

(**„Țera nouă.“**) „La Roumanie nouvelle“, revistă scientifică, politică, economică și literară. Apare de două orĭ pe lună. Redactorŭ: Iónŭ Nenițescu. Abonamentulŭ: pe unŭ anŭ 10 lei; pe șése lunĭ 5 lei; pe trei lunĭ 3 lei; unŭ numĕrŭ 50 banĭ. Redacțiunea și administrațiunea: Bucurescĭ, Strada Berzei 104. — Cuprinsulŭ n-rului I: Precuvêntare. Unŭ pasŭ înainte în istoria României, de G. Frunză. Calitățile de căpeteniă ale bunului învĕțătorŭ, de I. Nenițescu. Situațiunea europénă.—N-rulŭ II cuprinde: Traduction du préambule — programme paru dans le premier numéro. Unŭ pasŭ înainte în istoria României (urmare), de G. Frunză. Câte-va cuvinte despre educațiunea inimei, de I. Nenițescu. Unŭ fostŭ candidatŭ la tronulŭ Bulgariei. Trei poesii, de I. Nenițescu. — După cum se póte vedé din aceste sumare, avemŭ a face cu o revistă seriósă, care merită a fi recomândată atențiunei on. publicŭ cetitorŭ.

(**Doina,**) fóie musicală și literară. Administratorŭ: C. Bărcănescu. Anulŭ I. Apare odată pe sĕptămână în Bucurescĭ. (Tip. A. A. Grecescu). Costă pe unŭ anŭ întregŭ 7 lei; pe șese lunĭ 4 lei, Abonamentele se facŭ la magasinulŭ de musică C. Gebauer și la redacțiunea ḑiarului, Calea Șerbanŭ-Vodă 118. — Lipsa unei foi, care sĕ se ocupe în deosebĭ cu musica, se simțiă în destulŭ; prin urmare „Doina“ este câtŭ se póte de bine venită.

I. (**Miculŭ Abecedarŭ ilustratŭ,**) în usulŭ șcólelorŭ primare, de Iónŭ Tuducescu, învĕțătorŭ în Lipova. Partea primă, pentru primulŭ anŭ de scólă, cuprinde: mecanismulŭ scrierii și cetirei cu litere micĭ. Aradŭ 1883. (Tip. L. Réthy și fiiŭ). Costă 20 cr.

— II. **Miculŭ Abc.** = 18 tabele de pĕrete pentru incepĕtorĭ, de acelașŭ autorŭ. Costă 3 fl. 60 cr. — III. Metodulŭ de procedere la miculŭ Abecedarŭ ilustratŭ. Costă 40 cr. v. a. (La 10 esemplare din manualulŭ Miculŭ Abecedarŭ séu la 1 esempl. din tabelele de pĕrete se dă unŭ esempl. din „Metodulŭ de procedere“ gratis.) — Recomandămŭ cu tótă căldura atențiunei d-lorŭ învĕțătorĭ aceste lucrărĭ ale d-lui Tuducescu. Dênsulŭ este unulŭ din institutorii noștrĭ cei mai bogațĭ în pracsă și dela prima vedere se póte observă, că lucrările, despre carĭ e vorba, sunt făcute cu multă diligință.

(**Dorinŭ,**) dramă în cincĭ acte și în versurĭ de Vasile Rusănescu. Bucurescĭ (Tipo-lit. Dor. P. Cucu 1883.) Prețulŭ 2 lei. Unŭ volumŭ în 8° cu 146 pag.

(**Pentru o pălăriă**), comediă într'unŭ actŭ după M-me Emile de Girardin, de St. P. Popescu. Cernăuțĭ (Tip. archiepiscopală) 1883. O broșură de 31 pag.

Unŭ pericolŭ naționalŭ, de Dr. I. C. Drăgescu. Ploescĭ (Tip. Progresulŭ) 1883. — O broșură de 30 pag.

(**A neologismusok kérdése a román nyelvben.**) Cestiunea neologismelorŭ în limba română). Irta: Dr. Sterca Siulutiu Aurél (Dr. Aureliu Sterca Șuluțŭ). Budapesta 1883. O broșură de 37 pag.

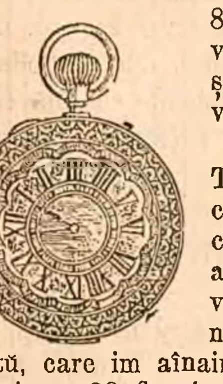
(**Revista societății „Santinela românismului“**) fóie literară, sciintifică redactată de unŭ comitetŭ. Apare odată pe lună. Abonamentulŭ pe anŭ 10 lei. Redacțiunea: Strada Romulus 8. Bucurescĭ, tipografia națională. — Sumariulŭ n-rului primŭ din Februariu 1884: Societatea nóstră de A. I. Șonțu. Rolulŭ Chemiei în România. Susŭ fruntea tinerime, poesiă de I. K. Măldărescu. Prima ḑi de muncă a omului, de Gr. Crețescu. Juneța regelui Henricŭ, traducere de V. Lambru. Așŭ vrea sĕ cântŭ..., poesiă de T. Anestin. Ostașulŭ românŭ, poesiă de V. Iacobescu. Sĕ fiu iubitŭ de ea, poesiă de P. N. Alexandrescu. Dorulŭ românescŭ, nuvelă de I. K. Măldărescu. Statutele societății „Santinela românismului.“ Sumarele ședințelorŭ publice ale societății. Generalulŭ Tell.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 21 Martiu st. n. 1884.

Rentă de aurŭ ungară 6%, 122.20. Rentă de aurŭ 4% 92.—. Rentă de hârtiă 5% 88.60. Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare 141.50. Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emissiune) 95.40. dto (II-a emissiune) 117.—. dto (III-a emissiune 100.20. Bonurĭ rurale ungare 101.—. Bonurĭ cu cl. de sortare 99.90. Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ 100.25. Bonurĭ cu cl. de sortare 99.50. Bonurĭ rurale transilvane 99.50. Bonurĭ croato-slavone 100.—. Despăgubire p. dijma de vinŭ ung. 97.75 Imprumutulŭ cu premiu ung. 116.75. Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului 113.80. Renta de hârtiă austriacă 79.75. Renta de arg. austr. 80.95. Renta de aurŭ austr. 101.70. Losurile din 1860 136.50. Acțiunile băncei austro-ungare 845.—. Act. băncei de creditŭ ungare 326.50. Act. băncei de creditŭ austriace 323.60 Argintulu —.— Galbinĭ împĕrătescĭ 5.69. Napoleon-d'orĭ 9.61. Mărcĭ 100 imp. germ. 59.20 Londra 10 ₤ sterlinge 121.40.

Conformŭ desemnului se mai află încă de vêndare:

8766 de césornice remontoir de aurŭ verit. Washigton, cu câte 9 fl. 78 cr. și 3967 de césornice verit. de Elveția cu câte 4 fl. 85 cr.

Mărimea pentru domnĭ și dame. Tóte aceste césornice sunt pe secundă îndreptate și esacte. Fația césornicelorŭ lucesce nóptea de sine așia, încâtŭ în orĭ-ce vreme se póte vedé la câte óre este. Unŭ césornicŭ **remontoir pentru dame** probatŭ, care im aînainte a costatŭ 75 fl., acum e numai cu 28 fl.; césornice remontoir marĭ pentru domnĭ, mai înainte cu 90 fl., acum numai cu 35 fl.; în argintŭ B l. oficiosŭ probatŭ, suflatŭ cu aurŭ fórte finŭ, pentru dame mai înainte 30 fl., acum numai 14 fl.; pentru domnĭ mai înainte 25 fl., acum numai 12 fl. 50 cr.; césornice de argintŭ veritabilŭ de Geneva cu capacŭ auritŭ, mai înainte 15 fl., acum numai 8 fl. 50 cr.; césornice remontoir patentŭ verit. Washington, mai înainte 36 fl. acum numai 9 fl. 78cr.; césornice anghiră (ancre) de Geneva cu 17 rubine, cu căpacurĭ de nikelŭ-argintŭ séu în aurŭ doublé, cu aparatŭ de nikelŭ patentŭ regulatŭ și esactŭ mai înainte 22 fl., acum numai 8 fl. 75 cr.; unu ceasornicu de Elveția lucratŭ fórte gentilŭ, cu mechanismu de anghiră, mai înainte 15 fl., acum numai 4 fl. 85. Afară de acestea primesce comandorulŭ pe degéba, (gratis), ca darŭ dela etablismentulu nostru o pareche de cercei de dame cu aurŭ de 14 kar. probatu de către ofic. c. r. de punțare, cu mărgénŭ verit. margele séu rosete; mai departe o cruce la gâtŭ cu lanțŭ, o broșă finŭ gravată, unu medalion cu față frumósa, unu inelu de brilliantŭ simil, 3 garniturĭ de nasturĭ pentru cămăși și manșete din nikelŭ-argintŭ, cu gravare fórte frumósă, unu lanțu de césornicu din aurŭ doublé, cu medalionŭ cu 12 fotografli picante de Parisŭ séu cu taleri George, 1 țigaretă sculptată de spumă cu rose séu figuri împreună cu etuia, 2 albumurĭ conțenêndŭ unulŭ 50 de fotografii, și celalaltŭ 234 articule diferite de lucsŭ. —

Album de fotografii, formă cuadrată, de sórta primă, cu aparatŭ de musică verit. din Geneva, cântându duoă piese, singuraticu 7 fl. 50, ca adausŭ la césornicele susŭ numite, numai cu 6 fl. mai multŭ.

La fiecare césornicu se garantéză cincĭ ani, obiecte comandate și neconvenabile se primescŭ retour séu se schimbă, de aceea nici o comandă nu e riscată.

Se espedéză în fiecare ḑi afară de sĕrbătorile crestine: Pascĭ, Rosalii și Crăciunŭ.

Adresa: **Uhren-Alianz aus Genf**
WIEN, I., Adlergasse Nr. 1.

NB. Scrisorĭ lăudatóre se voru primi în totŭdeauna cu mulțiamită, însĕ nu se mai publică.

---

65 bucăți numai fl. 8.50.

Tacâmurĭ de masă de argintŭ
BRITANNIA
cu marca brevet. a fabricei.

Auḑiți, vedeți și vĕ mirați!

Unŭ serviciu verit. englezescŭ. patent. durabilŭ pentru feliurĭ și dessertŭ din argintŭ de Britannia solidŭ și massivŭ, care se mai póte pune intr'o categoriă cu argintulŭ verit. și pentru care garantezŭ în scrisŭ și după 25 de anĭ că fiindŭ întrebuințatŭ remâne albŭ. Acéstă garnitură a costatŭ mai înainte peste 30 fl. și se vinde acum c'unŭ prețŭ forte redusŭ.

Întréga garnitură constă din următórele piese:

6	bucățĭ	cuțite de argintŭ Britannia	bunŭ . .	fl. 2.25
6	„	furculițe „ „	massive .	fl. 1.20
6	„	lingurĭ „ „	massive .	fl. 1.20
6	„	scăunele „ „	fine . .	fl. 1.—
1	„	lingură de supă „	massivă .	fl. 1.10
6	„	lingurĭ de cafea „	massive .	fl. 0.70
1	„	lingură de lapte „	massivă .	fl. 0.60
6	„	cuțite micĭ de desertŭ și copii,	solide .	fl. 2.—
6	„	furculițe de desertŭ „	massive .	fl. 1.—
6	„	lingurĭ de argintŭ-Britannia	solide .	fl. 1.—
6	„	păhare pentru oue	fine . .	fl. 1.20
6	„	lingurĭ „ „	fine . .	fl.—.60
1	„	solniță pentru piperŭ	fină . .	fl.—.30
1	„	„ pentru sare	frumósă .	fl.—.15
1	„	tavă de 30 cm. lungime	fină . .	fl.—.60
65	bucăți			fl. 15.—

Tóte 65 bucățĭ prov2dutŭ cu marca fabricei de susŭ, costă

numai fl. 8.50.

Aceste obiecte se trămitŭ și cu bucata pentru prețurile susŭ arătate, dér celŭ ce comandă tóte 65 bucățile, le capetă în locŭ de a da fl. 15

tóte numai pentru 8 fl. 50 cr.

Prafŭ de curațitŭ pentru argintulŭ meu Brit. cutia cu 15 cr.

Admonițiune! Argintulŭ de Britania nu mai atuncĭ este veritabilŭ décă pórtă marca de mai susŭ.

Comandele se efectuescŭ numai dupa trămiterea prețului séu cu rembursă (Nachnahme) și sunt a se adresa la

BERTHA ZUCKER'S Britanniasilber-Hauptdepot
Wien II., Pfeffergasse Nr. I.

Décă nu convine garnitura se întorcŭ paralele, dovadă că negoțulŭ e realŭ. — Catalogulu prețurilorŭ gratis.

Unicŭlŭ modŭ mai bunŭ și mai eftinŭ pentru comande!

Articulele și obiectele înșirate aci, se potŭ procurá dela firmele cele mai renumite, **mai eftinŭ și mai sigurŭ**, esclusivŭ numai prin redacțiunea dela **„Nemzetkozi Hirdetō“** (Budapesta VII. Károlykör 7).

Se asiguréză următórele avantage: 1. Se trămitŭ numai articli și obiecte de calitate escelentă, numai dela firmele cele mai renumite, numai cu prețurile originale și numai după tarifele originale. 2. Celŭ ce va recomandá prin o singură cartă de corespondință îșĭ póte împlini tóte lipsele și-și cruță spesele de transportŭ separatŭ. 3. Din prețulŭ articulelorŭ și obiectelorŭ însemnate cu sté se iértă 10°/₀, ér obiecte cu prețŭ peste 10 fl. se trămitŭ francate. 4. Comandele și corespondințele le efectuimŭ gratis. Spedițiunile le efectuesce speditorulŭ de primulŭ rangŭ Béla Vajda.

Pentru orĭ-ce speduire garanțiă întreită: a firmei, a speditoriului și a lui „N. H.“

I. Articule de lecuire.

Rachiu săratŭ de Bràzay. Cu efectŭ fórte bunŭ, pentru 42 bóle diferite. Nu póte lipsi din nicĭ o casă. Prețulŭ 80 și 40 cr.

Cafea Hungaria de Ant. Szalády. Cu efectŭ fórte bunŭ pentru cei ce suferŭ de stomacŭ séu catarŭ de mațe ș. a. Efectŭ estraordinarŭ pentru cei ce pătimescŭ. Neprețuibilă pentru cei sănătoșĭ. Unŭ chilo 1 fl. 20 cr.

Emplastrulŭ universalŭ de Forty. Pentru vindecarea momentană a orĭcărei rane. După tarifă. Unsórea universală pentru rane, de **M. Weiss** Prețulŭ 30 și 50 cr.

Berea de sănătate de J. Hoff. Butelia 60 cr. — Zaharicalele-malata 20 cr. — Estractŭ de malata 70 cr. — Berea lui **B. Strauss** pentru peptŭ, pilule rĕcoritóre și pastile de peptŭ. După tarifă. — **Pilule de sănătate carpatine** 21 cr. din magazinulŭ lui Friedrich. Bune contra tusei, scrofulei și durerei de peptŭ.

Articule de lecuire din magazinulŭ lui Iosifŭ **Török:** Oleu pentru crescerea barbei 2 fl. 60 cr. Vas bravais 3 fl. — In deosebĭ se recomandă:

Esența de ochĭ de Dr. Lebois, apa de cura pentru ochĭ, din Francia cu efectŭ neprețuiverŭ și spre întărirea ochilorŭ sănătoșĭ, în câtŭ nu póte lipsi din nicĭ o familiă neincungiuratŭ de lipsă pentru ochĭ debilĭ, suferitorĭ și preste totŭ pentru orĭ-ce bólă de ochĭ, pentru că este recomandată de cei mai renumițĭ medicĭ. Afară de J. Török se mai capĕtă la conducĕtorulŭ L. Müller, strada Soroksár 4. Prețulŭ unei sticle 90 cr

Esenta de pelinŭ. Medicină premiată cu medailia de aurŭ, bună în casŭ de catarŭ de intestine, în lipsa de apetitŭ etc. Mestecată cu vinŭ roșiu, dă celŭ mai bunŭ pelinŭ. Afară de I. Török se mai póte capĕtá la Iacobŭ Müller (strada Rostely — casa propriă) prețulŭ 50 cr. Butelia mare ($1^1/_2$ litră) 3 fl. 50 cr.

Pânză pentru podagristĭ din farmacia lui I. Török.

„Săpunŭ de plante-sultană“ de Nemencsek, contra bólelorŭ de piele, pete de ficatu și de sóre, mătréța și migrenă. Prețulŭ 35 cr.

Afară de acestea orĭ-ce articule de lecuire după tarifă.

II. Articule de toaletă.

Pudră „Blaha“ din parfumeria lui M. Müller Totŭ de acolo se capetă tóte soiurile de articule de toaletă și parfumerii.

„Juno cremă“, compusă din substanțe nestricăcióse, fără minerale, contra petelorŭ de ficatŭ și de sóre 1 fl. 50 cr. „Juno pasta“ face pelea alba ca néua 2 fl.; „Juno pudră“ 60 cr. recomandată fórte de institutele chemice din Viena și Budapesta. Tóte aceste sunt fórte căutate.

Văpse nouă ungarică pentru pĕrŭ, care redà colórea originală, de Tokody, Prețulŭ 2 fi. 50 cr.

Săpunŭ aromaticŭ Sultană, neincungiurabilŭ în odaia de toaletă, efectulŭ recunoscutŭ, 3 bucățĭ 1 fl. de Nemencsik.

Alifiă pentru crescerea pĕrului. Secretu familiarŭ a lui R. Hausner. Prețulŭ 1. fl. 40 cr.

Afară de acestea orĭ-ce articule de toaletă.

III. Articule de economiă și de economia casnică.

Fabricatele „Primei fabrice ungarice de unsóre négră pentru pei“. Unsóre négră pentru pei 1 fl. 20 cr. galbină 1 fl. 50 cr. Lacŭ duplŭ venețianŭ 60 cr. de Nemencsek, furnisorulŭ curții archid. Iosifŭ. Furnisorŭ la miliția etc.

Cleiŭ rece universalŭ de Singer pentru lipirea vaselorŭ, sticlelorŭ, lemnelorŭ, pipelorŭ și a peilorŭ. 20 cr.

Lacŭ de Mosánszky. Curățitorŭ de metalŭ, de Nemencsek 10 cr. Pravŭ de insecte de Polsch 1 fl. Pravŭ pentru stîrpirea cloțanilorŭ de Reiss 1 fl.

Afară de acestea orĭ-ce articli de economiă și de economiă casnică cu prețulŭ originalŭ.

Marfe de modă, vestminte.

Marfe de modă și vestminte albe pentru bărbațĭ, de L. Karikás. Vestminte albe de sănătate și îmbrăcăminte de dr. August Jäger din magazinulŭ principalŭ din Budapesta. Pelării din fabrica lui N. Nyerges.

Marfe de modă pentru dame dela furnisorii de curte Monasterly și Kuzmik. Vestminte femeescĭ de Friedrich, fostŭ croitoriŭ a lui Alter și Kiss.

Ghete (țipicĭ) din fabrica lui Stefan Lőrincz, pentru bărbațĭ, dame și copii.

Afară de acestea orice marfe, cu prețulŭ originalŭ de tarifă.

Diverse.

Se recomândă productele de spirtŭ, drojdii de bere, liqueur, rum și esența de oțetŭ, din fabrica societății Gschwindt. Fabrica și baia: Józsefváros, Üllői ut. Magazinulŭ principalŭ: Károly körut 17, în casa baronului Orczy.

Mobile dela prima societate industrială de mobile. Scaunŭ de excelenția pentru 16 scopurĭ de C. Schöberl. Srine de banĭ, de Fr. Wiese, furnisorŭ la curte. Mobile de ferŭ, de H. Stitz. Imbrăcăminte de patŭ, dela furnisorulŭ curții T. Hüttl.

Sticlării din fabrica lui Stölzle și fii, din fabrica lui B. Kocsik. Recuisite pentru cai de L. Szigeti. Recuisite de gimnastică, unelte, petri de móră, recuisite de cuină, de Geitner și Rausch.

Biliarde și mese de jocŭ de J. Gyöngyössy. „Ariston“ instrumentŭ musicalŭ ce cântă de sine, 25 fl., din magazinulŭ principalŭ. „Orchestrion“ orchestru admirabilŭ, cântă de sine, dela 1000 fl. în susŭ, din fabr. princip. Clavire din fabric'a lui Lédeczy.

Puscĭ de vĕnatŭ, pistóle etc. la furnisorulŭ de curte Kirner. Recuisite de vĕnatŭ și pentru călĕtoriă, dela T. Kertész.

Mașîne economice, de N. Fehér. Mașîne de cusutŭ de Neidlinger. Instrumente necesare pentru măiestrii de Geitner și Rausch.

Cele mai eminente vinurĭ spumegătóre din Francia dela L. Müller, representantele firmei Jaques Louis Fréres în Budapesta Grand vin de la couronne 3 fl. 80 cr. Carte blanche 1-ére chois 3 fl. 50 cr.

Esențe pentru gătirea liqueurilorŭ de orĭ-ce soiu, din fabrica lui A. Watterich.

Portrete frumosŭ succese din laboratoriulŭ lui J. Neumann. Zugrăvite cu cărbune 3 fl., cu cretă 6 fl., cu oleu (mărimea întrégă) dela 8 fl. în susŭ. Icónele se predau nevătĕmate. Stîndarte cu portrete pentru alegerĭ, din laboratoriulŭ lui J. Neumann.

Lucrurĭ de gravură, sigile, stampilii, marce de sigilŭ, monograme, cu prețulŭ celŭ mai eftinŭ.

Din farmacia lui Faczányi se capĕtă următórele articule de lecuire: I. Muștarulŭ dulce de Fáczányi Cu efectŭ straordinarŭ și eminentŭ sigurŭ contra catarului, guturalŭ de mațe și de stomacŭ etc. în casŭ de lipsă de apetitŭ, recunoscutŭ de mai mulțĭ cu recomandațiunĭ numeróse, veritabile și sincere. Prețulŭ: 1 fl. séu 50 cr. — 2. Săpunŭ Fhenil, celŭ mai bunŭ săpunŭ de lecuire 1 fl. — 3. Rachiu săratŭ în compozițiunea cea mai veritabilă, uniculŭ cu efectŭ sigurŭ, 80 și 40 cr. — 4. Hârtiă contra rheumei, vindecă momentan orĭ-ce durere de dințĭ, capŭ și rheumă.

C'unŭ cuvêntŭ, orice obiectŭ și articulŭ, se prepară și trămite conformŭ tarifei tipărite.

Primulŭ locŭ centralŭ de speduire a tuturorŭ productelorŭ, articlelorŭ și fabricatelorŭ de esportŭ din Ungaria (vin de Tocai, menes, din ținutulŭ Balaton, prin L. Vomossy, bere de Kőbánya, dela Dittrich și Gottschlig, pipe de Semnitz dela F. Heller ferŭ ungurescŭ, oțel etc. dela P. C. Vadhus, lampe, hârtiă, săpunŭ, paprică (ardeiu) de Seghedinŭ etc.) procurându-le tóte dela isvórele cele mai directe, cu prețurĭ ficsate și cu prețulŭ stabilitŭ în tarifa respectivelorŭ firme. E de ajunsŭ a adresá o cartă de corespundință la redacțiunea:

„Nemzetközi Hirdető.“
(Budapesta VII. Károly körut 7.)

Efectuire promptă, onorabilă și grabnică.
5—7

Editorŭ: **Iacobŭ Mureșianu.** Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Tipografia: **Ioanŭ Gött și fiiŭ Henricŭ.**